

Realizowany przez Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów projekt pt. **„Fundusz sołecki w działaniu” w okresie od 1 czerwca 2014 r. do 31 lipca 2015 r.**

służył doskonaleniu umiejętności uczestników w zakresie planowania zamierzeń w wymiarze planu rozwoju wsi i w skali projektu, uczył prawidłowego prowadzenia zebrania wiejskiego wskazującego zadania do finansowania i wspierał realizację zadań służących wyznaczeniu przedsięwzięć finansowanych ze środków z funduszu sołeckiego. Projekt wzmocnił aktywność i podmiotowość wiejskich środowisk i dostarczył ważnego wsparcia w zakresie praktycznego diagnozowania, planowania i decydowania o zadaniach przeznaczonych do realizacji. Projekt przyczynił się do wsparcia wiejskich społeczności w praktycznym planowaniu rozwoju i zarządzaniu społeczną aktywnością.

Zrealizowane działania umożliwiły:

- wzrost kompetencji uczestników warsztatów w zakresie planowania rozwoju „małych ojczyzn” oraz skuteczną realizację projektów sołeckich służących aktywizacji lokalnej społeczności i dobru wspólnemu,
- wypracowanie modeli zarządzania funduszem sołeckim, w tym: elementów planu rozwoju wsi, elementów projektów współfinansowanych z funduszu sołeckiego, elementów procedury prowadzenia zebrania wiejskiego dot. wskazania zadań do finansowania z funduszu sołeckiego,
- wzmocnienie aktywności sołeckich wspólnot, w tym sołtysów i rad sołeckich,
- rozpropagowanie funduszu sołeckiego jako narzędzia wzmocniającego podmiotowość wiejskich wspólnot w całym kraju, w tym wśród min. 1000 czytelników publikacji i min. 20 000, czytelników Gazety Sołeckiej oraz min. 80 000 użytkowników serwisu www.fudnuszsoleckie.eu.

Służyły temu m.in.:

- prowadzone zajęcia warsztatowe i udzielone wsparcie eksperckie,
- opracowane, wydrukowane i rozdystrybuowane dwa poradniki pt.: „Fundusz w działaniu” i „Fundusz w działaniu – wyzwania i recepty”,
- opracowane artykuły tematyczne, które zamieszczono na łamach miesięcznika „Gazeta Sołecka”,
- serwis informacyjny www.funduszsoleckie.eu, dzięki zawartym w nim informacjom, opracowaniom i materiałom oraz możliwości kierowania przez użytkowników pytań do ekspertów,
- przeprowadzone działania promocyjne projektu.

Warsztaty przeprowadzono z udziałem sołtysów i aktywnych liderów wiejskich z terenu 3 gmin: Białe Błota (w woj. kujawsko-pomorskim), Skulsk i Kłodawa (w woj. wielkopolskim) ruszyły we wrześniu 2014 r. Seria sześciu zajęć dla każdego 15-osobowego zespołu sołeckiego została przeprowadzona w dwóch cyklach. O jakich zagadnieniach dyskutowano na początku zajęć? Były wśród nich takie sprawy jak doskonalenie komunikacji interpersonalnej, czyli tego, jak się ze sobą porozumiewamy, jak dyskutujemy o sprawach publicznych, określenie standardów

prowadzenia zebrań wiejskich, publicznych spotkań i sporządzania raportów dla mieszkańców. Jest to niezwykle ważne w kształtowaniu sołectw. Dyskutowano o wdrażaniu planowania strategicznego w sołectwie i określaniu kryteriów wyboru projektów do realizacji. Praktycznym przewodnikiem, który przyczynił się do odpowiedniego przygotowania uczestników do zajęć okazał się opracowany poradnik pt. „Fundusz sołecki w działaniu”, w którym autor w bardzo ciekawy i jasny sposób przybliżył zagadnienia z zakresu zarządzania lokalną aktywnością i zarządzania projektem. Kilka przeprowadzonych spotkań, szczypta porad eksperta, uporządkowanie pomysłów, doprowadziły do powstania, recept, planów, projektów skrojonych na miarę konkretnego sołectwa.

Uczestnicy z sołectwa Buszkowo Parcele, Buszkowo Wieś, Dębina, Krzykosy, Murowaniec, Trzciniec i Zbójno opracowali plany rozwoju swoich wsi. Określili w nich to co jest ważne dla lokalnej społeczności, jej potrzeby, oczekiwane efekty, zmiany i strategiczne cele. Przedstawili również gotowe projekty proponowanych do sfinansowania z funduszu sołectw. Uczestnicy uświadomili sobie, że plan rozwoju wsi może być prostym dokumentem spisany na jednej kartce papieru, ale liczy się nie tylko ta kartka, a przede wszystkim godziny spędzone na uzgodnieniu tego, co ma być w tym planie. Takie społeczne debaty, dyskusje o przyszłości wspierają porozumienie, zgodę i są podstawą dobrego wykorzystania funduszu sołectw. Zespoły sołectw podjęły również trud opracowania własnej recepty na lokalną animację i zorganizowanie dobrego zebrania wiejskiego. Chodzi o to, żeby podejmować działania, które pobudzą mieszkańców sołectwa do aktywności, ożywią relacje i inicjatywę. Wiadomo – samemu nie wszystko da się zrobić. Kiedy się uda, mieszkańcy są bardziej aktywni, dyskutują, angażują się i potrzebują wtedy kogoś, kto umie taką aktywnością zarządzać. A w szczególności takie zarządzanie przyda się na zebraniu wiejskim, na którym zapadają decyzje o tym, jakie zadanie będzie zgłoszone do finansowania z funduszu sołectw. Recepta na dobre zebranie ma w tym pomóc. Efekty pracy sołectw zostały zaprezentowane w publikacji pn. „Fundusz w działaniu - wyzwania i recepty”.

Choć wszystkim zespołom udało się zrealizować zamierzony cel i zasługują na wielkie uznanie, to największe gratulacje należą się uczestnikom z gminy Białe Błota w województwie kujawsko-pomorskim. A dlaczego? Otóż sołtysi i członkowie rad sołectw zgłosiły swój udział w projekcie między innymi dlatego, aby po raz kolejny przyczynić się do podjęcia społecznego dialogu na temat wyodrębnienia funduszu sołectw w gminie. Pierwsze próby miały miejsce w 2009 r. Kiedy po raz pierwszy weszła w życie ustawa o funduszu sołectw władze Białych Błot podeszły solidnie do sprawy i zanim rada gminy podjęła uchwałę, przeprowadzono w gminie szkolenie nt. funduszu sołectw. Na tym szkoleniu sołtysi i urzędnicy gminni poznali warunki, które trzeba spełnić, aby uruchomić fundusze sołectw wynikające z ustawy. Dowiedzieli się też, że fundusz sołecki może funkcjonować równolegle do istniejących w gminie „starych” zasad gospodarki finansowej sołectw opartych na przepisach prawa miejscowego, czyli na statucie gminy i na statutach sołectw. I choć rada gminy na sesji zwołanej w 2 dni po tym szkoleniu wyraziła zgodę na wyodrębnienie w swoim budżecie środków funduszu sołectw na rok budżetowy 2010, to później postanowiła tę zgodę cofnąć. Tym razem wszystko zakończyło się pozytywnie. Owocem przeprowadzonych dyskusji, deliberacji uczestników projektu z przedstawicielami gminy i radnymi jest podjęta przez radę gminy w dniu 31 marca 2015 r. uchwała o wyodrębnieniu funduszu sołectw.